

**Konspekt lekcji języka polskiego w klasie drugiej
na podstawie programu „Świat w słowach i obrazach”**

Joanna Szczesio – Gawrońska
Gimnazjum Nr 1
Konstantynów Łódzki

TEMAT: Nasze i Herberta poszukiwanie doskonałości.

- 1. CELE LEKCJI:** - uczniowie potrafią zdefiniować słowo „doskonałość”, budują jego synonimy i rodzinę wyrazów
- uczniowie potrafią wykorzystywać polecane im źródła, pracować z tekstem, formułować własne opinie, zdanie i konkluzje
 - zapoznanie uczniów z wierszem Zbigniewa Herberta „Kamyk”
 - uczniowie widzą i rozumieją zależności między różnymi dziedzinami wiedzy i ich wspólne tematy (literatura, sztuka, przyroda, matematyka)

- 2. METODY NAUCZANIA:** - elementy burzy mózgów i dramy
- heureka
 - praca z tekstem

3. ZASADY NAUCZANIA: podmiotowości, indywidualizacji (uczniowie wcześniej określili swoje zainteresowania i według tego kryterium zostali przydzieleni do grup) pracy w grupie, integracji wewnątrzprzedmiotowej (literatura, gramatyka), integracji zewnątrzprzedmiotowej (matematyka, filozofia, estetyka, muzyka), trwałości, uatrakcyjniania (włączenie w tok lekcji elementów dramy, rekwizyty, muzyka), systemowości

- 4. ŚRODKI DYDAKTYCZNE:** albumy z malarstwem, albumy przyrodnicze, zdjęcia, atlas anatomii, słownik filozofii, muzyka zespołu Mercury Rev, papier, nożyczki

TOK LEKCJI

- 1. Część przygotowawcza**

- a) Luźna rozmowa z uczniami na temat doskonałości i rozumienia tego pojęcia przez współczesną młodzież
- b) Budowanie synonimów słowa *doskonały* – wyśmienity, idealny, najlepszy, niezrównany, wyborowy, znakomity
- c) Budowanie rodziny wyrazów słowa *doskonały*- doskonałość, doskonale, doskonalić, udoskonalić
- d) Zapisanie tematu lekcji i wprowadzenie w omawiane zagadnienie

Część właściwa

- a) Praca w grupach wcześniej ustalonych przez samych uczniów (dzień wcześniej uczniowie ocenili swoje umiejętności i zainteresowania i według nich zostali przydzieleni do grup)
 - GRUPA I – Poszukiwanie doskonałej figury i liczby matematycznej (uczniowie powinni przygotować graficzny obraz figury, liczby i uzasadnić jej doskonałość z matematycznego punktu widzenia)
 - GRUPA II – Poszukiwania doskonałości w przyrodzie (zadaniem uczniów jest wybranie ich zdaniem doskonałych miejsc, zjawisk itd. oraz uzasadnienie tego wyboru)
 - GRUPA III – Poszukiwania doskonałości estetycznej (uczniowie powinni odnaleźć doskonałość w sztuce malarskiej w obrazach, portretach i uzasadnienie własnej opinii)
 - GRUPA IV – Poszukiwania doskonałego człowieka (uczniowie mają za zadanie zastanowić się nad tym problemem, określić cechy doskonałego człowieka, bohatera)

Uczniowie po poszukiwaniach , burzy mózgu w grupach prezentują swoje opinie na temat doskonałości.
- b) Pokazanie uczniom rekwizytu „kamienia” i pytanie o doskonałość tego przedmiotu, na czym może ona polegać.
- b) Prezentacja wiersza Zbigniewa Herberta w formie krótkiej dramy (uczeń ustylizowany na poetę z kamieniem w ręku przy podkładzie muzycznym czyta wiersz)
- c) Praca z tekstem będąca uzupełnieniem rozważań na temat doskonałości. Uczniowie dostają w kopertach cechy, które są związane z zagadnieniem i tekstem i przyporządkowują je do poszczególnych strof wiersza Herberta. (koperty przygotowuje wcześniej nauczyciel)

Część końcowa

Praca domowa – Opisz przedmiot twoim zdaniem doskonały.

Konspekt lekcji języka polskiego w klasie III Na podstawie programu „Świat w słowach i obrazach”

Temat: Sakralizacja codzienności, czy profanacja świętości? – analiza i interpretacja „Karuzeli z madonnami” Mirona Białoszewskiego.

- 1. CELE:** - zapoznanie uczniów z wierszem współczesnego poety Mirona Białoszewskiego „Karuzela z madonnami” (tekst jest ujęty w programie nauczania j. polskiego w gimnazjum)
 - wprowadzenie nowych pojęć z zakresu filozoficzno-estetycznego: *sakrum* i *profanum* (realizacja ścieżek międzyprzedmiotowych ujętych w podstawie programowej)
 - uczniowie potrafią samodzielnie zdefiniować pojęcie *madonna* i zastosować je
 - uczniowie w procesie analizy i interpretacji tekstu literackiego potrafią odpowiedzieć na postawione w temacie pytanie
 - uczniowie umieją korzystać ze źródeł, słowników i zgromadzonych materiałów
 - uczniowie widzą zależności między różnymi naukami, a niektórzy potrafią wykorzystać wiedzę z zakresu religii, filozofii i plastyki
- 2. METODY:** -heureka
 - praca z tekstem literackim
 - przekład interdyscyplinarny
- 3. ZASADY:** podmiotowości, indywidualizacji, pracy w zespole, grupie, współpracy, integracji zewnątrzprzedmiotowej (muzyka, plastyka, filozofia, religia), trwałości i uatrakcyjniania (uczniowie wykonują planszę interpretacyjną)
- 4. ŚRODKI DYDAKTYCZNE:** plansza z madonnami i kobietami show-biznesu, nagranie „Karuzeli z madonnami” w wykonaniu Ewy Demarczyk (to przygotowuje nauczyciel), wycinki z gazet, obrazki święte, klej, nożyczki (to przygotowują uczniowie)
- 5. TOK LEKCJI**
 - A) Część przygotowawcza**
 1. Kim waszym zdaniem jest madonna? (swobodne wypowiedzi uczniów, próba samodzielnego definiowania pojęcia)
 2. Zaprezentowanie przygotowanej planszy z prośbą o wskazanie postaci, które są madonnami, uzasadnianie swojej opinii, wyboru. (na planszy należy zamieścić reprodukcję Madonny Rafaela, zdjęcia Madonny, piosenkarki, zwyczajnej kobiety i modelki)
 3. Wprowadzenie pojęcia *sacrum* (świętość) i *profanum* (przyziemność, sfera znieważenia)

4. Dywagacje na temat profanacji i sakralizacji (madonna w kostiumie kąpielowym, gwiazda w aureoli świętości)

B) Część właściwa

1. Zapisanie tematu lekcji.
2. Wysłuchanie nagrania piosenki Ewy Demarczyk „Karuzela z madonnami” (uczniowie słuchają piosenki i śledzą tekst utworu zwracając uwagę na sferę świętości i przyziemności zaprezentowaną przez poetę)
3. Uzupełnianie tabeli cytatami/ pojęciami z wiersza

Sfera sacrum	Sfera profanum
Np. madonna, orszak, magnifikat, niedziela	Np. bryki, ruszać z kopyta, zakręcona, lata dookoła gramofonowa płyta

4. Odpowiedź na pytanie z tematu lekcji z uzasadnieniem, motywowaniem
5. Zapisanie w zeszytach tezy, z krótkim uzasadnieniem

3. Część końcowa

Podsumowanie lekcji, powtórzenie wprowadzonych pojęć

Praca domowa: Można zaproponować uczniom wykonanie przekładu interemiotycznego „Karuzeli z madonnami”

Konspekt lekcji języka polskiego w klasie III **Na podstawie programu „Świat w słowach i obrazach”**

Temat: **Współczesny czytelnik stojący przed lustrem ciszy – „Biała magia” Krzysztofa Kamila Baczyńskiego**

1. **CELE:** - zapoznanie uczniów z wierszem poety pokolenia Kolumbów K.K. Baczyńskiego „Biała magia”
 - zainspirowanie uczniów do własnej interpretacji tekstu poetyckiego
 - uczniowie potrafią odróżnić podmiot liryczny od bohatera lirycznego, umieją analizować tekst poetycki
 - uczniowie potrafią wykorzystać wcześniej zdobytą wiedzę na temat poety i jego biografii
 - uczniowie chętnie uczestniczą w procesie lekcyjnym i włączają się w niego aktywnie w miarę swoich możliwości i umiejętności
 - uczniowie przy pomocy pytań nauczyciela charakteryzują poezję K. K. Baczyńskiego, zauważają jej cechy specyficzne
2. **METODY:** - drama (lekcja rozpoczyna się scenką interpretacyjną wprowadzającą w temat)
 - burza mózgów (wypisywanie na planszy spostrzeżeń uczniów, bez ich oceny i opiniowania)
 - praca z tekstem literackim
 - heureka
3. **ZASADY:** podmiotowości, indywidualizacji, samodzielnej pracy, współpracy i pracy zespołowej, integracji zewnątrzprzedmiotowej (muzyka, teatr, historia), trwałości, systemowego nauczania poetyki, uatrakcyjniania, przeżycia osobistego tekstu literackiego
4. **ŚRODKI DYDAKTYCZNE:** nagranie etiudy F. Chopina w wykonaniu I. Paderwskiego, rekwizyty i kostiumy wykorzystane w dramie przygotowanej przez uczennice, plansza na zapisywanie spostrzeżeń uczniów, karteczki z przylepcem, pusta kartka przeznaczona na interpretacje uczniów

5. TOK LEKCJI

A) Część przygotowawcza

1. Wprowadzenie w dramę, zadania do wykonania (kto jest bohaterem scenki, 1, 2 osoby, co robi, w jakiej jest sytuacji, co można o nim powiedzieć, jego emocjach, nastroju, propozycje tytułów)
2. Wykonanie krótkiej dramy przez uczniów, przygotowane i skonsultowane z nauczycielem

3. Omówienie dramy według wcześniej zaproponowanych pytań

B) Część właściwa

1. Zapisanie tematu lekcji na tablicy i w zeszytach
2. Odczytanie przez nauczyciela utworu „Biała magia”
3. Samodzielna lektura wiersza z analizą ukierunkowaną na wydobycie z tekstu: słów kluczy, bohatera lirycznego, nastroju erotyki.
4. Burza mózgów, zapisywanie na planszy w odpowiednich polach spostrzeżeń analitycznych i interpretacyjnych uczniów
5. Próba oceny dramy i jej zgodności z tekstem, propozycje uczniów, swobodne wypowiedzi
6. Notatka w zeszycie: Co cechuje erotyk K. K. Baczyńskiego?
 - zmetaforyzowały język
 - ukrywanie p. lirycznego za obrazami lub bohaterem lirycznym
 - nastrój niezwykłości i tajemniczości
 - ucieczka od wojny w świat miłości i radości

C) Część końcowa

1. Zapisywanie na kartkach dokończenia zdania „*Biała magia*” jest według mnie.....
2. Prezentacja interpretacji
3. Podsumowanie lekcji, zapisanie w zeszycie cytatu, który w pełni oddaje wyjątkowość tekstu Baczyńskiego